

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา
ระดับประถมศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการสร้าง และตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา
ระดับประถมศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การประเมินรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา
ระดับประถมศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพ และปัญหาของการบริหารงานนิเทศภายใน สถานศึกษาระดับประถมศึกษาในปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเขตพื้นที่
การศึกษาในระดับประถมศึกษาและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 จำนวน ค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตามเขตพื้นที่การศึกษาในระดับ
ประถมศึกษา

เขตพื้นที่การศึกษา	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1	70	32.56
2. ผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2	70	32.56
3. ผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3	70	32.56
รวม	210	100

จากตาราง 1 ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 210 คน เมื่อจำแนกตามเขตพื้นที่ พบว่ามีผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 คิดเป็นร้อยละ 32.56 ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 คิดเป็นร้อยละ 32.56 และผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 คิดเป็นร้อยละ 32.56

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษา ตำแหน่ง อายุราชการ และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน

รายการ	จำนวน (คน) (n = 210)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	189	90
1.2 หญิง	21	10
2. ระดับการศึกษา		
2.1 ปริญญาตรี	-	-
2.2 ปริญญาโท	200	95.24
2.3 ปริญญาเอก	10	4.76
3. ประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษา		
3.1 1-3 ปี	-	-
3.2 4-6 ปี	-	-
3.3 8-10 ปี	20	9.05
3.4 มากกว่า 10 ปี	190	90.95
4. ตำแหน่ง/หน้าที่		
4.1 ผู้บริหาร	210	100
4.2 รองผู้อำนวยการ	-	-

ตาราง 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) (n = 210)	ร้อยละ
5. อายุราชการนับตั้งแต่รับราชการจนถึงปัจจุบัน		
5.1 น้อยกว่า 5 ปี	-	-
5.2 5-10 ปี	20	9.05
5.3 มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	190	90.95
6. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน		
6.1 น้อยกว่า 5 ปี	-	-
6.2 5-10 ปี	20	9.05
6.3 มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	190	90.95

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย ร้อยละ 90 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 10 มีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ (ร้อยละ 100) ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาโท (ร้อยละ 95.24) มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษา มากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 90.95) มีอายุราชการนับตั้งแต่รับราชการจนถึงปัจจุบันมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 90.95) และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 90.95)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลปรากฏตามตาราง 3-9 ดังนี้

ตาราง 3 ค่าร้อยละ สภาพการปฏิบัติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาและอันดับที่ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติและปัญหาการบริหารงานนิเทศภายในของโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในภาพรวม

รายการ	สภาพการปฏิบัติ		ระดับปัญหา			อันดับที่	
	ปฏิบัติ (N = 210)	ไม่ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย		
ด้านการบริหารงานนิเทศ							
1	การวางแผนการนิเทศ	99.84	0.16	3.56	0.75	มาก	2
2	การจัดองค์กรการนิเทศ	99.62	0.38	3.54	0.95	มาก	3
3	การเป็นผู้นำการนิเทศ	99.73	0.27	3.60	0.94	มาก	1
4	การควบคุมการนิเทศ	99.62	0.38	3.51	0.96	มาก	4
	รวมเฉลี่ย	99.70	0.30	3.56	0.86	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า การบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติมาก คิดเป็นร้อยละ 99.70 และด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการวางแผนการนิเทศ มีการปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 99.84 รองลงมาคือ ด้านการเป็นผู้นำการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 99.73 ส่วนด้านที่มีผู้ปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านการจัดองค์กรการนิเทศและด้านการควบคุมการนิเทศ มีการปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 99.62 เมื่อพิจารณาปัญหาในการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีปัญหายุ่งในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเป็นผู้นำการนิเทศ ($\bar{X} = 3.60$) ด้านการวางแผนการนิเทศ ($\bar{X} = 3.56$) ด้านการจัดองค์กรการนิเทศ ($\bar{X} = 3.54$) และด้านการควบคุมการนิเทศ ($\bar{X} = 3.51$) ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าร้อยละ สภาพการปฏิบัติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและอันดับที่ของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในด้านการวางแผนการนิเทศ

ข้อ	รายการ	สภาพการปฏิบัติ		ระดับปัญหา			อันดับ ที่
		ปฏิบัติ (N = 210)	ไม่ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
1	ผู้บริหารได้จัดให้มีการวิเคราะห์นโยบายของสถานศึกษาเพื่อวางแผน การนิเทศภายใน	100	0	3.61	0.94	มาก	7
2	ผู้บริหารจัดให้มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาของสถานศึกษาเพื่อวางแผนการนิเทศภายใน	100	0	3.60	0.89	มาก	4
3	ผู้บริหารมีการสำรวจข้อมูลผลการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของบุคลากรมาจัดทำเป็นโครงการนิเทศภายใน	100	0	3.53	0.94	มาก	8
4	ผู้บริหารมีการสำรวจความต้องการของสถานศึกษาไว้อย่างเป็นระบบเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนจัดทำโครงการนิเทศภายใน	100	0	3.52	0.98	มาก	9
5	ผู้บริหารจัดให้ครูมีส่วนร่วมในการประชุม วางแผน และจัดทำโครงการนิเทศภายในสถานศึกษา	100	0	3.60	1.12	มาก	5
6	ผู้บริหารจัดทำแผนการนิเทศภายในโดยระบุขั้นตอนรายละเอียดกิจกรรมในการนิเทศภายในให้ชัดเจน	100	0	3.44	0.78	ปานกลาง	6
7	ผู้บริหารกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการนิเทศภายในไว้ชัดเจน	100	0	3.65	0.95	มาก	3
8	ผู้บริหารกำหนดโครงการนิเทศภายในไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	100	0	3.59	0.98	มาก	10

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	สภาพการปฏิบัติ		ระดับปัญหา			
		ปฏิบัติ (N = 210)	ไม่ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ ที่
9	ผู้บริหารกำหนดปฏิทินการ ดำเนินการนิเทศภายในให้ชัดเจน	100	0	3.60	0.98	มาก	11
10	ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูยอมรับปฏิบัติ ตามระเบียบของการนิเทศภายใน	100	0	3.50	1.01	มาก	2
11	ผู้บริหารได้สร้างความรู้ความเข้าใจ ให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา ก่อนดำเนินการนิเทศภายใน	98.10	1.90	3.67	0.98	มาก	1
12	ผู้บริหารมีการเตรียมความพร้อม ของสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ในการนิเทศ ภายใน	100	0	3.44	0.78	ปานกลาง	12
	รวม	99.84	0.16	3.56	0.75	มาก	

จากตาราง 4 พบว่า การบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ด้านการวางแผนการนิเทศ ในภาพรวม มีการปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 99.84 และส่วนมากมีการปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนข้อที่มีผู้ปฏิบัติต่ำสุด คือ ผู้บริหารได้สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาก่อนดำเนินการนิเทศภายใน มีการปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 98.10 เมื่อพิจารณาปัญหาในการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ด้านการวางแผนการนิเทศ พบว่า ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ ข้อ 11 ผู้บริหารได้สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาก่อนดำเนินการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 3.67$) ข้อ 10 ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูยอมรับปฏิบัติตามระเบียบของการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 3.65$) และข้อ 7 ผู้บริหารกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการนิเทศภายในให้ชัดเจน ($\bar{X} = 3.56$) ตามลำดับ มีหนึ่งข้อที่มีปัญหาในระดับปานกลาง คือ ผู้บริหารมีการเตรียมความพร้อมของสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ในการนิเทศภายใน

ตาราง 5 ค่าร้อยละ สภาพการปฏิบัติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและอันดับที่ของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในด้านการจัดองค์กรการนิเทศ

ข้อ	รายการ	สภาพการปฏิบัติ		ระดับปัญหา			
		ปฏิบัติ (N = 210)	ไม่ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ ที่
1	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนด โครงสร้างการนิเทศภายใน	100	0	3.55	1.07	มาก	3
2	ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้ง คณะกรรมการในการจัดทำ โครงสร้างการบริหารงานนิเทศ ภายใน	100	0	3.50	1.05	มาก	10
3	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดหน้าที่ ผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน	100	0	3.53	1.08	มาก	1
4	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนด หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่ สอดคล้องกับโครงสร้าง	98.57	1.43	3.55	1.19	มาก	4
5	ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมาย อำนาจให้ตามหน้าที่	100	0	3.58	1.16	มาก	2
6	ผู้บริหารสถานศึกษาประสานงาน สร้างความเข้าใจในการทำงาน ร่วมกัน	100	0	3.51	1.19	มาก	9
7	ผู้บริหารสถานศึกษาประสานให้ ผู้เกี่ยวข้อง เอื้ออำนวยให้การ ดำเนินการนิเทศภายใน	100	0	3.54	1.08	มาก	5
8	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดครูเข้ากลุ่ม ทำงานตามความสามารถและ ความถนัด	99.52	0.48	3.53	1.01	มาก	6
9	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนด ผู้รับผิดชอบการปฏิบัติกรนิเทศ ภายในตามโครงสร้างการนิเทศ ภายใน	100	0	3.52	1.08	มาก	8

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	สภาพการปฏิบัติ		ระดับปัญหา			
		ปฏิบัติ (N = 210)	ไม่ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ ที่
10	ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้ง คณะกรรมการปรับปรุงและแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศภายใน	98.10	1.90	3.58	1.05	มาก	3
	รวม	99.62	0.38	3.54	0.95	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า การบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ด้านการจัด
องค์การนิเทศ ในภาพรวม มีการปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 99.62 และส่วนมากมีการปฏิบัติคิดเป็น
ร้อยละ 100 ส่วนข้อที่มีผู้ปฏิบัติต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงและแก้ไข
ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศภายใน มีการปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 98.10 เมื่อพิจารณาปัญหาในการ
บริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาด้านการจัดองค์การนิเทศ พบว่า ในภาพรวม
มีปัญหอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหอยู่ในระดับ
มาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ ข้อ 10 ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการ
ปรับปรุงและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 3.58$) ข้อ 5 ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมาย
อำนาจให้ตามหน้าที่ ($\bar{X} = 3.57$) และข้อ 1 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดโครงสร้างการนิเทศภายใน
($\bar{X} = 3.55$) ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย สภาพการปฏิบัติ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหา และอันดับที่ของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในด้านการเป็นผู้นำการนิเทศ

ข้อ	รายการ	สภาพการปฏิบัติ		\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา	
		ปฏิบัติ (N = 210)	ไม่ ปฏิบัติ			ความหมาย	อันดับ ที่
1	ผู้บริหารมีบทบาทในฐานะผู้นำการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา	100	0	3.54	1.29	มาก	14
2	ผู้บริหารมีการตั้งคณะกรรมการในการคัดเลือกครูเข้ากลุ่มทำงานตามความสามารถ และความถนัด	99.05	0.95	3.66	1.10	มาก	4
3	ผู้บริหารมีการกระตุ้น ส่งเสริมให้ครูแต่ละคนได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง เพื่อทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ	100	0	3.54	1.09	มาก	13
4	ผู้บริหารชี้แจงให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจบทบาท และหน้าที่ของผู้นำและผู้ตามเมื่อมีการปฏิบัติงานของกลุ่มการนิเทศภายใน	99.05	0.95	3.55	1.10	มาก	10
5	ผู้บริหารมีการวินิจฉัยสั่งการการดำเนินงานนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอน	100	0	3.60	0.97	มาก	6
6	ผู้บริหารดำเนินการแก้ไข และยุติปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในกลุ่มขณะปฏิบัติงานการนิเทศภายใน	100	0	3.67	1.16	มาก	3
7	ผู้บริหารมีการกระตุ้นการทำงานให้ผู้ปฏิบัติงานนิเทศภายในลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง	100	0	3.60	1.05	มาก	5
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุน และส่งเสริมความคิดริเริ่มที่ดีในการปฏิบัติงานนิเทศ	100	0	3.59	1.10	มาก	7

ตาราง 6 (ข้อ)

ข้อ	รายการ	สภาพการปฏิบัติ		ระดับปัญหา			
		ปฏิบัติ (N = 210)	ไม่ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ ที่
9	ผู้บริหารสถานศึกษาคอยให้ คำปรึกษาช่วยเหลือ อำนวยความ สะดวกด้านต่างๆ ในการปฏิบัติงาน นิเทศ	100	0	3.56	1.17	มาก	9
10	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจ ให้ผู้ปฏิบัติงานนิเทศภายในมีความ คงทน ถาวร	100	0	3.55	1.04	มาก	11
11	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถ ในการติดต่อ สื่อความหมาย การ สร้างความเข้าใจ ให้ผู้ปฏิบัติงาน นิเทศภายใน	100	0	3.69	1.08	มาก	1
12	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่ม ในกระบวนการนิเทศภายใน	100	0	3.68	1.12	มาก	2
13	ผู้บริหารสถานศึกษามี การสาธิต การปฏิบัติ การนิเทศภายใน	98.10	1.90	3.54	0.80	มาก	12
14	ผู้บริหารดำเนินการแก้ไข และยุติ ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในกลุ่ม ขณะปฏิบัติงานการนิเทศภายใน	100	0	3.58	1.12	มาก	8
	รวม	99.73	0.27	3.60	0.94	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า การบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ด้านการเป็นผู้นำการนิเทศ ในภาพรวม มีการปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 99.73 และส่วนมากมีการปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนข้อที่มีผู้ปฏิบัติต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสาธิตการปฏิบัติการนิเทศภายใน มีการปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 98.10 เมื่อพิจารณาปัญหาในการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ด้านการเป็นผู้นำการนิเทศ พบว่า ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหายุ่งในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ ข้อ 11 ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการติดต่อ สื่อความหมาย การสร้างความเข้าใจให้ผู้ปฏิบัติงานนิเทศภายใน ($\bar{X} = 3.69$) ข้อ 12 ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มใน

กระบวนการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 3.68$) และข้อ 6 ผู้บริหารดำเนินการแก้ไข และยุติปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในกลุ่ม ขณะปฏิบัติงานการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 3.67$) ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย สภาพการปฏิบัติ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและอันดับที่ของความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในด้านการควบคุมการนิเทศ

ข้อ	รายการ	สภาพการปฏิบัติ		\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา	
		ปฏิบัติ (N = 210)	ไม่ปฏิบัติ			ความหมาย	อันดับที่
1	ผู้บริหารสถานศึกษา มีแผนการมอบหมายงานในการควบคุมการนิเทศภายใน	99.05	0.95	3.56	1.17	มาก	2
2	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดมาตรฐาน การปฏิบัติงานในการนิเทศภายใน	99.05	0.95	3.47	1.13	ปานกลาง	8
3	ผู้บริหารสถานศึกษาได้ มีการตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ	99.05	0.95	3.57	1.14	มาก	1
4	ผู้บริหารสถานศึกษาประสานครูจัดทำป้ายนิเทศเพื่อให้ความรู้ทางวิชาการแก่ครูในสถานศึกษา	99.05	0.95	3.51	1.13	มาก	5
5	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวสาร คำสั่งเอกสาร ระเบียบ และแนวปฏิบัติต่างๆ ให้ครูทราบ	100	0	3.44	1.11	ปานกลาง	10
6	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้ครูได้พบปะสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการร่วมกับศึกษานิเทศก์	100	0	3.47	1.01	ปานกลาง	9

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	สภาพการปฏิบัติ		ระดับปัญหา			
		ปฏิบัติ (N = 210)	ไม่ ปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ ที่
7	ผู้บริหารสถานศึกษาประสาน คณะทำงานที่รับผิดชอบ กำหนด ขั้นตอน บทบาทหน้าที่และความ รับผิดชอบของงานร่วมกัน	100	0	3.53	1.12	มาก	3
8	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการจัดให้ โอกาสครูเสนอความคิดเห็นในเรื่อง วิธีการที่จะเสริมความรู้ให้กับตัวเอง	100	0	3.51	1.16	มาก	6
9	ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการ ควบคุม ดูแล การปฏิบัติงานนิเทศ ภายในอย่างต่อเนื่อง	100	0	3.51	1.00	มาก	4
10	ผู้บริหารสถานศึกษาได้จัดระบบการ ปฏิบัติการนิเทศเป็นขั้นตอน ไม่ซ้ำซ้อนและปรับปรุงงานนิเทศ อยู่เสมอ	100	0	3.50	1.06	มาก	7
	รวม	99.62	0.38	3.51	0.96	มาก	

จากตาราง 7 พบว่า การบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ด้านการควบคุมการนิเทศ ในภาพรวม มีการปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 99.62 เมื่อพิจารณาปัญหาในการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ด้านการควบคุมการนิเทศ ในภาพรวมมีปัญหาลู่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ส่วนใหญ่มีปัญหาลู่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ ข้อ 3 ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.57$) ข้อ 1 ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนการมอบหมายงานในการควบคุมการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 3.56$) และข้อ 7 ผู้บริหารสถานศึกษาประสานคณะทำงานที่รับผิดชอบ กำหนดขั้นตอน บทบาทหน้าที่และ ความรับผิดชอบของงานร่วมกัน ($\bar{X} = 3.53$) ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็น และอันดับที่ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนระดับประถมศึกษา

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น (N = 210)			
		\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำในการบริหารงานนิเทศภายใน	3.60	1.14	มาก	3
2	สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมการทำงานที่เอื้อต่อการนิเทศภายใน	3.59	1.16	มาก	4
3	สถานศึกษามีระบบสารสนเทศที่ใช้ในการทำงานนิเทศภายใน ที่มีประสิทธิภาพ	3.62	1.10	มาก	2
4	ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความร่วมมือจากครูในการดำเนินงานนิเทศภายใน	3.58	1.10	มาก	5
5	สถานศึกษามีการทำงานเป็นทีม	3.75	1.16	มาก	1
6	สถานศึกษามีวัสดุ อุปกรณ์ที่พร้อมในการนิเทศภายใน	3.54	1.07	มาก	6
	รวม	3.61	1.02	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เห็นว่า ปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานนิเทศภายในในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อเป็นปัจจัยที่สนับสนุนการบริหารงานนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ ข้อ 5 สถานศึกษามีการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 3.75$) ข้อ 3 สถานศึกษามีระบบสารสนเทศที่ใช้ในการทำงานนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.62$) และข้อ 1 ผู้บริหารศึกษามีภาวะผู้นำในการบริหารงานนิเทศภายใน ($\bar{X} = 3.60$) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การสัมพัทธ์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานนิเทศภายใน สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ระดับประถมศึกษา จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านทุ่งน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 และโรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ในการสัมพัทธ์ครั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปสาระสำคัญตามกระบวนการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ได้ดังตาราง 9-13

ตาราง 9 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา ในด้านการวางแผนการนิเทศภายใน

รายการ	สาระสำคัญของความคิดเห็น
1. ด้านการวางแผนการนิเทศ	1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาพร้อมด้วยทีมงาน อันประกอบด้วย รองผู้อำนวยการ และครู ได้ร่วมจัดให้มีการวิเคราะห์นโยบายของสถานศึกษาเพื่อวางแผนการนิเทศภายในก่อนดำเนินการ 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพปัญหาของสถานศึกษาก่อนเพื่อการวางแผนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ 1.3 ผู้บริหารมีการสำรวจข้อมูลผลการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของบุคลากรมาจัดทำเป็นโครงการนิเทศภายใน 1.4 ผู้บริหารมีการสำรวจความต้องการของสถานศึกษาไว้อย่างเป็นระบบเพื่อนำไปใช้ในการวางแผน 1.5 ผู้บริหารจัดให้ครูมีส่วนร่วมในการประชุม วางแผน และจัดทำโครงการนิเทศภายใน 1.6 ผู้บริหารจัดทำแผนการนิเทศภายในโดยระบุขั้นตอนรายละเอียดกิจกรรมในการนิเทศภายในให้ชัดเจน 1.7 ผู้บริหารกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนการนิเทศภายในไว้ 1.8 ผู้บริหารกำหนดโครงการนิเทศภายในไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี 1.9 ผู้บริหารได้มีการกำหนดปฏิทินการดำเนินการนิเทศภายในให้ไว้ชัดเจน 1.10 ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูยอมรับปฏิบัติตามระเบียบของการนิเทศภายใน

ตาราง 10 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทานระดับ
ประถมศึกษา ในด้านการจัดองค์กรการนิเทศ

รายการ	สาระสำคัญของความคิดเห็น
2. ด้านการจัด องค์กรการนิเทศ	2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับรองผู้อำนวยการและคณะครู กำหนด โครงสร้างการนิเทศภายใน 2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำโครงสร้าง การบริหารงานนิเทศภายใน 2.3 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดหน้าที่ผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน 2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาประสานงานสร้างความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน 2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาประสานงานให้ผู้เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก ให้การดำเนินการนิเทศภายในประสบความสำเร็จ 2.6 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดครูเข้ากลุ่มทำงานตามความสามารถและ ความถนัด 2.7 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบการปฏิบัติการนิเทศภายใน ตามโครงสร้างการนิเทศภายใน 2.8 ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงและแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับการนิเทศภายใน

ตาราง 11 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทานระดับ
ประถมศึกษา ในด้านการเป็นผู้นำการนิเทศ

รายการ	สาระสำคัญของความคิดเห็น
3. ด้านการเป็นผู้นำ การนิเทศ	3.1 ผู้บริหารมีบทบาทในฐานะผู้นำการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา 3.2 ผู้บริหารมีการตั้งคณะกรรมการในการคัดเลือกครูเข้ากลุ่มทำงานตาม ความสามารถและความถนัด 3.3 ผู้บริหารมีการกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูแต่ละคนได้พัฒนาศักยภาพของ ตนเอง เพื่อทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ 3.4 ผู้บริหารชี้แจงให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจ บทบาทและหน้าที่ของผู้นำและ ผู้ตามเมื่อมีการปฏิบัติงานของกลุ่มการนิเทศภายใน 3.5 ผู้บริหารมีการวินิจฉัยสั่งการ การดำเนินการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และมีขั้นตอน 3.6 ผู้บริหารได้มีการให้คำปรึกษาและแนะนำ การปฏิบัติงานนิเทศภายในที่มี ประสิทธิภาพ 3.7 ผู้บริหารมีการกระตุ้นการทำงานให้ผู้ปฏิบัติงานนิเทศภายในลงมือปฏิบัติ อย่างจริงจัง 3.8 ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุน และส่งเสริมความคิดริเริ่มที่ดีในการ ปฏิบัติงานนิเทศ 3.9 ผู้บริหารสถานศึกษาคอยให้คำปรึกษาช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก ด้านต่างๆ ในการปฏิบัติงาน นิเทศ 3.10 ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานนิเทศภายในมีความ เข้าใจและอยากเรียนรู้การนิเทศภายใน 3.11 ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการติดต่อ สื่อความหมาย การสร้าง ความเข้าใจให้ผู้ปฏิบัติงานนิเทศภายใน 3.12 ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มในกระบวนการนิเทศภายใน 3.13 ผู้บริหารสถานศึกษามีการสาธิตการปฏิบัติการนิเทศภายใน 3.14 ผู้บริหารดำเนินการแก้ไขและยุติปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในกลุ่ม ขณะปฏิบัติงานการนิเทศภายใน

ตาราง 12 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทานระดับ
ประถมศึกษา ในด้านการควบคุมการนิเทศ

รายการ	สาระสำคัญของความคิดเห็น
4. ด้านการควบคุม การนิเทศ	4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับรองผู้อำนวยการและครูวางแผนการ มอบหมายงานในการควบคุมการนิเทศภายใน 4.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานในการนิเทศ ภายใน 4.3 ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานการนิเทศ ภายในอย่างสม่ำเสมอ 4.4 ผู้บริหารสถานศึกษาประสานครูจัดทำป้ายนิเทศเพื่อให้ความรู้ทาง วิชาการแก่ครูในสถานศึกษา 4.5 ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวสาร คำสั่ง เอกสาร ระเบียบ และแนวปฏิบัติต่างๆ ให้ครูทราบ 4.6 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้ครูได้ พบปะสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทางวิชาการร่วมกับศึกษานิเทศก์ 4.7 ผู้บริหารสถานศึกษาประสาน คณะทำงานที่รับผิดชอบกำหนดขั้นตอน บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของงานร่วมกัน 4.8 ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดให้โอกาสครูเสนอความคิดเห็นในเรื่อง วิธีการที่จะเสริมความรู้ให้กับตัวเอง 4.9 ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการ ควบคุม ดูแล การปฏิบัติงานนิเทศ ภายในอย่างต่อเนื่อง 4.10 ผู้บริหารสถานศึกษาได้จัดระบบการปฏิบัติการนิเทศเป็นขั้นตอน ไม่ซ้ำซ้อนและปรับปรุงงานนิเทศอยู่เสมอ

ตาราง 13 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทานระดับ
ประถมศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาของ
โรงเรียนระดับประถมศึกษา

ประเด็นสัมภาษณ์	ปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานนิเทศภายใน
ปัจจัยสนับสนุนการ บริหารงานนิเทศ ภายใน	1. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำในการบริหารด้านต่างๆ 2. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นนักวิชาการ รอบรู้ในงานวิชาการ 3. สถานศึกษาต้องจัดบรรยากาศเอื้อในการนิเทศ 4. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นนักประสาน ในการทำงานนิเทศภายใน มีการทำงานเป็นทีม 5. สถานศึกษามีระบบสารสนเทศที่เป็นระบบ และเป็นปัจจุบัน 6. สถานศึกษามีสื่อ เครื่องมือ และวัสดุ อุปกรณ์ที่พร้อมในการนิเทศภายใน 7. ครูต้องมีความร่วมมือในการนิเทศ

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนพระราชทาน เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัจจัย
สนับสนุนการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนระดับประถมศึกษา

การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้น
มีกระบวนการที่จะต้องดำเนินการการบริหารเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผนการนิเทศ
2. การจัดองค์การการนิเทศ
3. การเป็นผู้นำการนิเทศ
4. การควบคุมการนิเทศ

และมีปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาให้มี
ประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
2. ความร่วมมือของครู
3. การทำงานเป็นทีม
4. ระบบสารสนเทศ
5. สภาพบรรยากาศ แวดล้อมที่เอื้อต่อการนิเทศ
6. สื่อ เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์สำหรับการนิเทศ

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลปรากฏดังนี้

ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยในตอนต้นที่ 1 มาทำการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ร่วมกับหลักการแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 2 แล้วนำมาดำเนินการ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการยกย่องรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนที่ 2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการยกย่องรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการยกย่องรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด หลักการ ทฤษฎีเกี่ยวกับ การพัฒนารูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา และสภาพปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จากการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ กับผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทาน ผู้วิจัยขอนำเสนอร่างรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบไปด้วยกระบวนการบริหาร 4 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนการนิเทศ 2) การจัดองค์การนิเทศ 3) การเป็นผู้นำการนิเทศ 4) การควบคุมการนิเทศ และปัจจัยสนับสนุน 6 ปัจจัย 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) ความร่วมมือของครูและบุคลากรทุกฝ่าย 3) การทำงานเป็นทีม 4) ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ 5) สภาพบรรยากาศ แวดล้อมและบุคลากรทุกฝ่ายที่เอื้อต่อการนิเทศ และ 6) สื่อ เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์

ร่างรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบรูปแบบการพัฒนาการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา มีดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 กระบวนการวางแผนการนิเทศ ประกอบด้วยกระบวนการบริหารการนิเทศภายใน ที่ผู้บริหารต้องดำเนินการ ดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาพร้อมด้วยทีมงานอื่นประกอบด้วย รองผู้อำนวยการ ครู ได้ร่วมจัดให้มีการวิเคราะห์นโยบายของสถานศึกษาเพื่อวางแผนการนิเทศภายในก่อนดำเนินการ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพปัญหาของสถานศึกษาก่อนเพื่อการวางแผนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ

1.3 ผู้บริหารมีการสำรวจข้อมูลผลการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของบุคลากร มาจัดทำเป็นโครงการนิเทศภายใน

1.4 ผู้บริหารมีการสำรวจความต้องการของสถานศึกษาไว้อย่างเป็นระบบเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนจัดทำโครงการนิเทศภายใน

1.5 ผู้บริหารจัดให้ครูมีส่วนร่วมในการประชุม วางแผน และจัดทำโครงการนิเทศภายในสถานศึกษา

1.6 ผู้บริหารจัดทำแผนการนิเทศภายในโดยระบุขั้นตอนรายละเอียดกิจกรรมในการนิเทศภายในให้ชัดเจน

1.7 ผู้บริหารกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนการนิเทศภายในไว้

1.8 ผู้บริหารกำหนดโครงการนิเทศภายในไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี

1.9 ผู้บริหารได้มีการกำหนดปฏิทินการดำเนินการนิเทศภายในให้ไว้ชัดเจน

1.10 ผู้บริหารกระตุ้นให้ครู ยอมรับปฏิบัติตามระเบียบของการนิเทศภายใน

องค์ประกอบที่ 2 การจัดองค์กรการนิเทศ ประกอบด้วยกระบวนการบริหารการนิเทศภายใน ที่ผู้บริหารต้องดำเนินการ ดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับรองผู้อำนวยการ คณะครู กำหนดโครงสร้างการนิเทศภายใน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำโครงสร้างการบริหารงานนิเทศภายใน

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดหน้าที่ ผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาประสานงาน สร้างความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน

2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาประสานให้ผู้เกี่ยวข้อง เอื้ออำนวยให้การดำเนินการนิเทศภายใน

2.6 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดครูเข้ากลุ่มทำงานตามความสามารถและความถนัด

2.7 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบการปฏิบัติการนิเทศภายในตาม
โครงสร้างการนิเทศภายใน

2.8 ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงาน ปรับปรุงและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการ
การนิเทศภายใน

องค์ประกอบที่ 3 การเป็นผู้นำด้านการนิเทศ ประกอบด้วยกระบวนการบริหารการ
นิเทศภายใน ที่ผู้บริหารต้องดำเนินการ ดังนี้

3.1 ผู้บริหารมีบทบาทในฐานะผู้นำการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา

3.2 ผู้บริหารมีการตั้งคณะกรรมการในการคัดเลือกครูเข้ากลุ่มทำงานตาม
ความสามารถและความถนัด

3.3 ผู้บริหารมีการกระตุ้น ส่งเสริมให้ครูแต่ละคนได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง
เพื่อทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ

3.4 ผู้บริหารชี้แจงให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจ บทบาท และหน้าที่ของผู้นำ และผู้ตามเมื่อมี
การปฏิบัติงาน ของกลุ่มการนิเทศภายใน

3.5 ผู้บริหารมีการวินิจฉัย สั่งการ การดำเนินการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและมี
ขั้นตอน

3.6 ผู้บริหารได้มีการให้คำปรึกษา แนะนำ การปฏิบัติงานนิเทศภายในที่มี
ประสิทธิภาพ

3.7 ผู้บริหารมีการกระตุ้นการทำงาน ให้ผู้ปฏิบัติงานนิเทศภายใน ลงมือปฏิบัติอย่าง
จริงจัง

3.8 ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุน และส่งเสริมความคิดริเริ่มที่ดีในการ
ปฏิบัติงานนิเทศ

3.9 ผู้บริหารสถานศึกษาคอยให้คำปรึกษาช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกด้านต่างๆ
ในการปฏิบัติงานนิเทศ

3.10 ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานนิเทศภายในมีความคงทน
ถาวร

3.11 ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการติดต่อ สื่อความหมาย การสร้าง
ความเข้าใจให้ผู้ปฏิบัติงานนิเทศภายใน

3.12 ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่ม ในกระบวนการนิเทศภายใน

3.13 ผู้บริหารสถานศึกษามีการสาธิต การปฏิบัติการนิเทศภายใน

3.14 ผู้บริหารดำเนินการแก้ไข และยุติปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในกลุ่มขณะปฏิบัติงานการนิเทศภายใน

องค์ประกอบที่ 4 การควบคุมการนิเทศ ประกอบด้วยกระบวนการบริหารการนิเทศภายใน ที่ผู้บริหารต้องดำเนินการ ดังนี้

4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับรองผู้อำนวยการ ครู ได้มีวางแผนการมอบหมายงานในการควบคุมการนิเทศภายใน

4.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานในการนิเทศภายใน

4.3 บริหารสถานศึกษาได้มีการตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ

4.4 ผู้บริหารสถานศึกษาประสานครูจัดทำป้ายนิเทศเพื่อให้ความรู้ทางวิชาการแก่ครูในสถานศึกษา

4.5 ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ แจ้งข่าวสาร คำสั่ง เอกสาร ระเบียบ และแนวปฏิบัติต่างๆ ให้ครูทราบ

4.6 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้ครูได้ พบปะสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการร่วมกับศึกษานิเทศก์

4.7 ผู้บริหารสถานศึกษาประสาน คณะทำงานที่รับผิดชอบ กำหนดขั้นตอน บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของงานร่วมกัน

4.8 ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดให้โอกาสครูเสนอความคิดเห็นในเรื่องวิธีการที่จะเสริมความรู้ให้กับตัวเอง

4.9 ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการ ควบคุม ดูแล การปฏิบัติงานนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง

4.10 ผู้บริหารสถานศึกษาได้จัดระบบการ ปฏิบัติการ นิเทศเป็นขั้นตอนไม่ซ้ำซ้อน และปรับปรุงงานนิเทศอยู่เสมอ

ปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานนิเทศภายใน ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำในการบริหารด้านต่างๆ
2. ครูต้องมีความร่วมมือในการนิเทศ
3. สถานศึกษาต้องจัดบรรยากาศเอื้อในการนิเทศ
4. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นนักประสาน ในการทำงานนิเทศภายใน มีการทำงานเป็นทีม
5. สถานศึกษามีระบบสารสนเทศที่เป็นระบบ และเป็นปัจจุบัน

6. สถานศึกษามีสื่อ เครื่องมือ และวัสดุ อุปกรณ์ที่พร้อมในการนิเทศภายใน

ส่วนที่ 2 ผลการตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา

จากการนำเสนอร่างรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน ตรวจสอบรูปแบบโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ เพื่อพิจารณาองค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการตรวจสอบรูปแบบสรุปสาระเป็นประเด็นๆ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ท่านคิดว่าองค์ประกอบที่นำมาสร้างร่างรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นว่าองค์ประกอบที่นำมาสร้างร่างรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา และขั้นตอนการดำเนินการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ทุกขั้นตอนมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา และสามารถทำให้การบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ

ประเด็นที่ 2 ท่านคิดว่าร่างรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา มีความถูกต้องมากน้อยเพียงใด

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นว่าร่างรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ในภาพรวมมีความสอดคล้องกับหลักการและทฤษฎีการบริหารงานโดยใช้กระบวนการ POLC และสอดคล้องกับการดำเนินงานของการนิเทศภายในสถานศึกษา นอกจากนี้ด้านขั้นตอนสามารถนำกระบวนการบริหาร POLC ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

ประเด็นที่ 3 ท่านคิดว่าร่างรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา มีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด สำหรับการนำไปใช้ในการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นว่าร่างรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ที่บริหารงานโดยใช้กระบวนการ POLC มาประยุกต์ใช้ สามารถนำกระบวนการบริหารงานนิเทศภายในไปปฏิบัติได้จริง และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้เป็นอย่างดี และเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ครูมีพัฒนาการในการปฏิบัติงานและสิ่งสำคัญคือส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น

ประเด็นที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีและยังไม่มีในร่างรูปแบบที่นำเสนอ

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นว่า โรงเรียนควรมีการให้ความรู้แก่บุคลากรในสถานศึกษา เกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจให้เข้าใจตรงกัน

จากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้สรุปรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายใน สถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ รูปแบบการ บริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้นต้องมีข้อมูลที่ครอบคลุมขอบข่าย งานนิเทศภายในสถานศึกษา มีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ 1) การวางแผนการนิเทศ 2) การจั ดองค์การนิเทศ 3) การเป็นผู้นำการนิเทศ 4) การควบคุมควบคุมการนิเทศ ซึ่งการดำเนินการพัฒนา จะต้องมีการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้ได้มาตรฐาน

รูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาพประกอบ 5 รูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การประเมินรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายใน สถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตภาคเหนือตอนล่าง ที่มีต่อรูปแบบการบริหารงาน
นิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ผลปรากฏตามตาราง 14 ดังนี้

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในเขต
ภาคเหนือตอนล่างเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
ด้านความเป็นไปได้				
1	รูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา มีสารสนเทศเพียงพอ สามารถนำไปใช้ ปฏิบัติจริงได้	3.85	0.65	เหมาะสมมาก
2	รูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา สร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินงาน นิเทศภายในของครูให้ประสบความสำเร็จได้	3.70	0.63	เหมาะสมมาก
3	รูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา มีการวางแผนและดำเนินการร่วมกันของ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	3.73	0.74	เหมาะสมมาก
4	ผลการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา มีการรายงานผลที่มีคุณภาพ	3.71	0.70	เหมาะสมมาก
5	รูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา มีความเหมาะสมกับบุคลากรที่ ดำเนินการ	3.63	0.72	เหมาะสมมาก

ตาราง 14 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปล ความหมาย
6	รูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร จัดการ	3.70	0.67	เหมาะสมมาก
7	รูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา สามารถพัฒนาคุณภาพการจั ดการศึกษาได้	3.67	0.65	เหมาะสมมาก
8	รูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา ระดับ ประถมศึกษา ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงาน ในสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพได้	3.73	0.68	เหมาะสมมาก
รวมด้านความเป็นไปได้		3.72	0.33	เหมาะสมมาก
ด้านความเป็นประโยชน์				
1	รูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา ช่วยให้ผู้ดำเนินการทราบขั้นตอน การดำเนินงาน	3.74	0.60	เหมาะสมมาก
2	รูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา ช่วยให้ผู้ดำเนินการทราบว่าสมควรจะ ปฏิบัติงานอย่างไร	4.00	0.70	เหมาะสมมาก
3	รูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา มีความสอดคล้องกับนโยบายของ โรงเรียน	3.97	0.67	เหมาะสมมาก
4	รูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา ลดข้อผิดพลาดในการทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน	4.00	0.68	เหมาะสมมาก
5	รูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษา ช่วยให้ผู้ดำเนินการไม่เกิดความสับสน	4.04	0.70	เหมาะสมมาก

ตาราง 14 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{x}	S.D.	แปลความหมาย
6	รูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ช่วยให้เกิดคุณภาพงานตามที่กำหนดไว้	4.14	0.65	เหมาะสมมาก
7	รูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบงานได้ชัดเจน	4.07	0.66	เหมาะสมมาก
8	รูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา บอกรายละเอียดการทำงานทุกขั้นตอน	3.95	0.57	เหมาะสมมาก
	รวมด้านความเป็นประโยชน์	3.99	0.28	เหมาะสมมาก
	ภาพรวม	3.85	0.22	เหมาะสมมาก

จากตาราง 14 พบว่า การประเมินรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในภาพรวมการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อนั้น พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็นในการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นอันดับแรก คือ รูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ช่วยให้เกิดคุณภาพงานตามที่กำหนดไว้ รองลงมาคือ รูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบงานได้ชัดเจน และรูปแบบการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ช่วยให้ผู้ดำเนินการไม่เกิดความสับสน ตามลำดับ